

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9Co/256/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1313201009
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Floreková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2014:1313201009.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľa: U. N., V. V., U. X, zastúpený AK Herceg, s. r. o., Bratislava, Košická 56, proti odporcom: 1/ ZOYA SK, spol. s r. o., Žilina, Horný Val 8/17, 2/ AK Gáborová & Partneri, spol. s r. o., Bratislava, Lombardiniho 22/B, zastúpená AK Advokáti Heinrich, s. r. o., Nitra, Skautská 12, o uloženie povinnosti podať návrh na vklad záložného práva, na odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III zo dňa 15. 1. 2014 č. k. 12C/14/2013-99 v spojení s opravným uznesením toho istého súdu zo dňa 8. 4. 2014 č. k. 12C/14/2013-111, v pomere hlasov 3 : 0, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v spojení s opravným uznesením súdu prvého stupňa zo dňa 8. 4. 2014 č. k. 12C/14/2013-111 **zrušuje a vec mu vracia** na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Uvedeným uznesením súd prvého stupňa zastavil konanie o návrhu navrhovateľa pre prekážku už začatého konania na súde podľa § 83 v spojení s § 103, § 104 ods. 1 prvá veta O. s. p. Poukazoval na to, že predmetom konania je splnenie povinnosti zriadiť záložné právo k nehnuteľnosti v zmysle Notárskej zápisnice N 5/2010, NZ 2175/2010 zo dňa 25. 1. 2010, v zmysle ktorej sa odporca 1/ zaviazal ako výlučný vlastník sporných pozemkov, že tieto pozemky dáva ako predmet záložného práva do zálohu navrhovateľovi, ako záložnému veriteľovi, na zabezpečenie pohľadávky dlžníka X. F.. Bolo ďalej dohodnuté, že návrh na vklad do katastra nehnuteľností podá záložca, t. j. odporca 1/, ktorý si túto povinnosť nesplnil a neskôr predmetné nehnuteľnosti previedol na odporcu 2/.

Prvostupňový súd ďalej zistil, že Správa katastra pre Hl. m. SR Bratislavu, č. k. V-31216/12 dňa 9. 1. 2013 rozhodla vo veci účastníkov konania DOMSTAVBA s. r. o. (od 11. 1. 2012 zmena mena na ZOYA SK, s. r. o., t. j. odporca 1/ ako záložca) a U. N., ako navrhovateľa a záložného veriteľa a X. F., ako dlžníka, o návrhu na vklad sporného záložného práva do katastra tak, že tento návrh zamietla. Na odvolanie navrhovateľa Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 9Sp/15/2013-38 zo dňa 23. 7. 2013 rozhodol tak, že Rozhodnutie Správy katastra zo dňa 9. 1. 2013 sp. zn. V-31216/12 potvrdil. Voči rozsudku Krajského súdu v Bratislave podal navrhovateľ dňa 20. 9. 2013 odvolanie a vec nie je doposiaľ právoplatne skončená. Súd prvého stupňa zdôraznil, že konanie Správy katastra pre Hl. m. SR Bratislavu č. k. V-31216/12 je o návrhu navrhovateľa na vklad do katastra nehnuteľností na základe identickej Notárskej zápisnice, vedené síce iba voči odporcovi 1/ a nie aj voči odporcovi 2/, bolo začaté skôr, a to dňa 28. 12. 2012. Návrh na súde podal navrhovateľ až dňa 25. 1. 2013, s rovnakým predmetom konania - o splnenie povinnosti podať návrh na vklad záložného práva do katastra nehnuteľností, čo je prekážka už začatého konania na súde, t. j. neodstrániteľná prekážka konania o ďalšom návrhu v tej istej veci, výsledkom ktorej by mal byť rovnako zápis záložného práva v katastri nehnuteľností, a to bez ohľadu na to, že účastníkom konania na súde je i odporca 2/.

O trovách konania rozhodol súd prvého stupňa podľa § 142 ods. 1 O. s. p. V konaní úspešnému odporcovi 1/ náhradu trov konania nepriznal, pretože odporcovi 1/ v konaní žiadne trovy konania

nevznikli. Odporcovi 2/ priznal náhradu trov konania, spočívajúcu v trovách právneho zastúpenia. Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby činí 1/13-inu výpočtového základu na rok 2013 v sume 60,06 €, na rok 2014 v sume 61,87 €. Právnemu zástupcovi odporcu 2/ priznal súd prvého stupňa odmenu za nasledovné úkony právnej služby: 1/ prevzatie a príprava zastúpenia, 2/ odpor zo dňa 13. 6. 2013, 3/ vyjadrenie zo dňa 8. 10. 2013, 4/ účasť na nemeritornom pojednávaní dňa 18. 10. 2013 (1-ina odmeny) + 4 x režijný paušál 7,81 € a za úkon v r. 2014, 5/ účasť na nemeritornom pojednávaní dňa 15. 1. 2014 (1-ina odmeny) + 1 x režijný paušál 8,04 €, + 20 % DPH, úhrnom 299,98 €. V zmysle § 11 ods. 3, ods. 4, ods. 6 zák. č. 71/1992 Zb. rozhodol o vrátení súdneho poplatku za návrh navrhovateľovi, a to v sume 92,80 €, po jeho krátení (uhradený poplatok 99,50 € - 6,70 €).

Uvedené uznesenie napadol v zákonnej lehote odvolaním navrhovateľ, v celom rozsahu, domáhajúc sa buď jeho zmeny tak, že odporcovia 1/ a 2/ sú povinní v zmysle notárskej zápisnice podať návrh na vklad záložného práva k označeným nehnuteľnostiam Okresnému úradu Bratislava, katastrálny odbor, a priznať mu náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia. Navrhovateľ v odvolaní poukazoval na to, že po nahliadnutí do spisu zistil, že súd prvého stupňa odporcovi 1/ neustanovil opatrovníka podľa § 29 ods. 3 O. s. p., hoci tento si neprevzal žiadnu zásielku, pričom súd prvého stupňa napriek tomu o návrhu rozhodol. Vytýkal prvostupňovému súdu, že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, a že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam.

Navrhovateľ v odvolaní nesúhlasil so záverom prvostupňového súdu, že konaniu o jeho návrhu bráni prekážka začatej veci (litispendencia). Poukazoval na to, že o prekážku začatej veci (litispencie) ide vtedy, keď v neskoršom konaní ide o ten istý nárok, o ktorom už bolo skôr začaté iné konanie, ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. V danej veci nemožno podľa navrhovateľa hovoriť o prekážke rozhodnutej veci, nakoľko rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 23. 7. 2013 sp. zn. 9Sp/15/2013 nie je právoplatný z dôvodu, že navrhovateľ ho napadol odvolaním, o ktorom súd doposiaľ nerozhodol. V danom prípade ale podľa navrhovateľa nemožno hovoriť ani o prekážke začatej veci (litispencii), nakoľko nejde o totožnú vec; predmetom oboch konaní je síce rovnaký predmet, avšak účastníci konania nie sú totožní a v daných konaniach sa nejedná ani o právnych nástupcov účastníkov. Naopak, navrhovateľ podaným návrhom v tomto konaní rozšíril okruh účastníkov konania aj o v súčasnosti zapísaného vlastníka nehnuteľností. Správny orgán argumentoval pri zamietnutí návrhu na povolenie vkladu záložného práva do katastra nehnuteľností v zmysle Notárskej zápisnice č. N 5/2010, NZ 2175/2010, NCRIs 2237/2010 tým, že záložný veriteľ, ktorý je ako vlastník uvedený v notárskej zápisnici (ktorá je záložnou zmluvou), nebola v čase rozhodovania a ani v čase podania návrhu na vklad záložného práva vlastníkom predmetných nehnuteľností. Návrh, o ktorom rozhodol súd prvého stupňa napadnutým uznesením, smeruje nielen proti záložcovi, ale i voči súčasnému vlastníkovi, pričom naopak návrh nesmeruje proti správneému orgánu ani voči záložnému dlžníkovi.

Navrhovateľ záverom vytýkal prvostupňovému súdu, že účastníkovi konania svojím postupom odňal možnosť konať pred súdom, pretože vec prejednal v neprítomnosti odporcu 1/, keď zo spisu je zrejmé, že odporca 1/ neprevzal žiadnu zásielku, nemal pravdepodobne ani vedomosť o konaní, čím sa súd prvého stupňa vôbec nezaoberal.

Na odvolanie navrhovateľa sa písomne vyjadril odporca 2/, ktorý navrhoval napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdiť, zároveň si uplatnil právo na náhradu trov odvolacieho konania spolu vo výške 83,89 €. K námietke navrhovateľa vo vzťahu k odporcovi 1/ odporca 2/ poukazoval na to, že prvostupňový súd pojednával podľa § 101 ods. 2 O. s. p. v neprítomnosti odporcu 1/, keď konštatoval, že odporca 1/ má vykázané doručenie predvolania podľa § 48 ods. 2 O. s. p. Prvostupňový súd teda nemohol nijakým spôsobom odňať navrhovateľovi možnosť konať pred súdom. Odporca 2/ tiež trval na závere, že totožnosť predmetu konania je zrejmalá, keďže ide o uplatňovanie nároku z rovnakého skutkového základu. Pokiaľ ide o totožnosť účastníkov konania, závery navrhovateľa označil odporca 2/ za nesprávne. Záložné právo vzniká uzatvorením záložnej zmluvy medzi záložným veriteľom (navrhovateľom) a záložcom (odporcom 1/). Záložný dlžník (X. F.) nie je účastníkom záložnej zmluvy. Preto bolo nesprávne konanie správneho orgánu, keď za účastníka správneho konania považoval aj X. F. a uvedená nesprávnosť sa následne premietla aj do súdneho konania o preskúmanie správneho konania. Preto skutočnosť, že X. F. nie je účastníkom tohto súdneho konania sp. zn. 12C/14/2013 nemôže predstavovať „rozdiel v účastníkoch konania“ a teda ani dôvodom neaplikovania prekážky začatej veci. Takýmto rozdielom v účastníkoch konania nemôže byť ani skutočnosť, že účastníkom súdneho konania o preskúmanie správneho konania je Správa katastra. Správa katastra je

povinne účastníkom správneho súdnictva, pretože ide o preskúmanie správneho rozhodnutia, ktoré sa týka navrhovateľa a odporcu 1/. Odporca 2/ považuje za absolútne zrejmé, že účastníkom oboch konaní je navrhovateľ i odporca 1/, pričom ide o totožnú vec. Ide preto o prekážku začatej veci, z ktorého dôvodu konanie musí byť zastavené. Pokiaľ ide o odporcu 2/, napriek tomu, že nie je výslovne uvedený ako účastník súdneho konania sp. zn. 9Sp/15/2013, z povahy veci, predmetu konania a už aj prvostupňového rozhodnutia vo veci sp. zn. 9Sp/15/2013 je zrejmé, že sa ho týka rovnako. Súd totiž zohľadňoval v konaní sp. zn. 9Sp/14/2013 skutočnosť, že nie odporca 1/ ale odporca 2/ je vlastníkom nehnuteľnosti.

Odporca 2/ v odvolaní napokon argumentoval tým, že rozhodovanie v správnom konaní ako aj súdnom konaní o preskúmanie správneho konania neskončilo zamietnutím z dôvodu, že odporca 2/ nepodal návrh na vklad záložného práva do katastra, ale zamietnutý bol z dôvodu zmeny vlastníctva predmetu zálohu na odporcu 2/. To znamená, že aj keby návrh na vklad záložného práva do katastra nehnuteľností podal odporca 2/, čoho sa aj navrhovateľ v tomto súdnom konaní domáha, tak mu nebude vyhovené a vklad do katastra bude opätovne zamietnutý, pre nesplnenie hmotnoprávnych podmienok. Táto skutočnosť navyše potvrdzuje, že odporca 2/ bol zainteresovaný v správnom konaní a súdnom konaní o preskúmanie správneho konania, a preto ide aj o totožnosť účastníkov konania.

Opravným uznesením zo dňa 8. 4. 2014 č. k. 12C/14/2013-111 súd prvého stupňa opravil chybné označenie odporcu 2/ v záhlaví uznesenia, z nesprávneho AK Gavorová and Partneri, spol. s r. o. na správne AK Gavorová & Partneri, spol. s r. o., podľa § 164 O. s. p., keď sa dopustil chyby v písaní.

Odvolací súd preskúmal vec v napadnutom (t. j. v celom) rozsahu podľa § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) a zistil, že nie sú splnené podmienky ani na potvrdenie ani na zmenu napadnutého uznesenia súdu prvého stupňa.

Podľa § 103 O. s. p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví (§ 104 ods. 1 prvá veta O. s. p.).

Podmienkami konania sú také podmienky, určené občianskymi procesnými normami, bez existencie ktorých nemôže súd rozhodnúť vo veci samej. Zákon (Občiansky súdny poriadok) preto súdu ukladá prihliadať z úradnej povinnosti na to, či nie je daný ich nedostatok. Medzi podmienky konania patrí tiež podmienka litispendencie (začatého konania) upravená ust. § 83 O. s. p.

Začatie konania bráni tomu, aby o tej istej veci prebiehalo na súde iné konanie (§ 83 O. s. p.).

Citované zákonné ustanovenie bráni tomu, aby o rovnakej veci prebiehali súčasne dve alebo viaceré konania. O rovnakú vec ide vtedy, ak je predmetom konania rovnaký nárok alebo stav, o ktorom sa vedie iné konanie, týka sa rovnakého predmetu konania a rovnakých osôb (účastníkov). Totožný predmet konania je daný vtedy, ak totožný nárok alebo stav, vymedzený žalobným petítom, vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení (z rovnakého skutku).

Odvolací súd sa po oboznámení s obsahom spisového materiálu zhoduje so záverom prvostupňového súdu, že ako v tomto konaní (sp. zn. 12C/14/2013) tak aj v správnom konaní (sp. zn. 9Sp/15/2013) je predmet konania totožný. Odvolací súd však nezastáva názor, že je v danom prípade splnená aj podmienka totožnosti účastníkov týchto konaní; kým účastníkom správneho konania vedeného na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 9Sp/15/2013 je U. N. (tam v postavení navrhovateľa) a ďalej Správa katastra pre Hl. m. SR Bratislavu (tam v postavení odporcu), za účasti ZOYA SK, s. r. o. a X. F., tak v konaní vedenom v prejednávanej právnej veci (sp. zn. 12C/14/2013 sú účastníci konania odlišní: U. N. (v postavení navrhovateľa) a ZOYA SK, s. r. o. (v postavení odporcu 1/) a AK Gáborová & Partneri, spol. s r. o. (v postavení odporcu 2/). Nie je preto splnená podmienka totožnosti účastníkov konania, čo má za následok, že prekážka začatého konania (litispendencie) nevznikla a teda nebráni tomu, aby súd pokračoval v konaní o návrhu navrhovateľa.

K námietke navrhovateľa, že súd prvého stupňa odňal odporcovi 1/ možnosť konať pred súdom, nakoľko rozhodoval za situácie, kedy odporca 1/ nemal doručенú žiadnu zásielku súdu (a teda ani predvolanie

na termín pojednávania, na ktorom súd prvého stupňa rozhodol napadnutým uznesením) odvolací súd poznamenáva, že odporca 1/ mal vykázané doručenie súdnych zásielok, včítane spomínaného predvolania na termín pojednávania dňa 15. 1. 2014, a to podľa ust. § 48 ods. 2 O. s. p. (zásielky boli súdom doručované na adresu sídla obchodnej spoločnosti, uvedenú v obchodnom registri a jej iná adresa súdu nie je známa). Tým, že súd prvého stupňa za tejto situácie konal, teda neodňal odporcovi 1/ možnosť konať pred súdom v zmysle § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p.

Súd prvého stupňa však odňal účastníkom možnosť konať pred súdom (§ 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p.) tým, že konanie o návrhu zastavil pre prekážku litispendencie, hoci takáto prekážka konaniu nebránila. Prvostupňový súd tiež vec nesprávne právne posúdil (§ 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p.), keď na daný prípad aplikoval ust. § 83, § 103 a § 104 ods. 1 prvá veta O. s. p., a to tým, že ust. § 83 O. s. p. nesprávne interpretoval. Svojím postupom tak založil dôvod na zrušenie napadnutého uznesenia (v spojení s opravným uznesením) podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f/, h/ O. s. p. zároveň odvolací súd rozhodol o vrátení veci prvostupňovému súdu na ďalšie konanie, podľa § 221 ods. 2 O. s. p.

V ďalšom konaní bude súd prvého stupňa povinný riadiť sa názorom odvolacieho súdu, ktorým je podľa § 226 O. s. p. viazaný.

V novom rozhodnutí rozhodne súd prvého stupňa ako o trovách prvostupňového tak i odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O. s. p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.